

Türkiye-Umman Yuvarlak Masa Toplantısı

29 Kasım 2024, JW Marriott Ankara, 09.30

Umman Sultanı Sn. Haitham bin Tariq,

Ticaret Bakanımız Sn. Prof. Dr. Ömer Bolat,

Hazine ve Maliye Bakanımız Sn. Mehmet ŐimŐek,

**Savunma İŐlerinden Sorumlu BaŐbakan Yardımcısı ve
Savunma Bakanı Sayyid Shihab bin Tariq Al Said,**

Sayın Majesteleri Sayyid Nabegh bin Talal Al Said,

Kraliyet Divanı Bakanı Sayyid Khalid bin Hilal Al Busaidi,

DıŐiŐleri Bakanı Sayyid Badr bin Hamad Al Busaidi,

Özel Ofis Başkanı Dr. Hamad bin Said Al Afi,

**Ticaret, Sanayi ve Yatırımı TeŐvik Bakanı Qais bin Mohammed
Al Yousef,**

**Umman Yatırım Otoritesi Başkanı Abdulsalam bin Mohammed
Al-Murshidi,**

**Umman Sultanlığı Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçisi Saif bin
Rashid Al Jahwari,**

DEİK İŐ Konseyi BaŐkanlarımız, İŐ Dünyası Temsilcileri,

Deđerli Basın Mensupları,

Arap Yarımadası'nın stratejik öneme sahip ülkelerinden biri olan ve tarih boyunca ticaretin merkezi konumunda bulunan Umman Sultanlığından gelen misafirlerimizi ülkemizde ağırlamaktan mutluluk duyuyor, sizleri şahsım ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu-DEİK adına saygıyla selamlıyorum.

Başkanı olduğum, Türk özel sektörünün dış dünyaya açılan penceresi olan DEİK, çalışmalarını 39 yıldır gönüllü üyelik esasıyla ve kamu kaynağı kullanmadan sürdüren, tüm dünyaya yayılmış 152 İş Konseyine sahip bir iş örgütü ve faaliyetlerimizi "Ticari Diplomasi" mottosuyla sürdürüyoruz.

2006 yılında kurulan DEİK/Türkiye-Umman İş Konseyi olarak, karşı kanadımız olan Umman Ticaret ve Sanayi Odası (OCCI) ile uzun süredir güçlü ve aktif bir iş birliği içerisindeyiz. Bu kapsamda, OCCI'nin İstanbul'daki mevcudiyetini de değerlendirerek dün iş dünyası temsilcilerimizle bir araya geldik. Ayrıca, Geçtiğimiz yıl Şubat ayında Umman'a DEİK olarak iş heyeti ziyareti gerçekleştirdik ve Suhar Yatırım Forumuna iştirak ettik. Bu tür etkinliklerin, iki ülkenin iş insanları arasındaki bağları güçlendirmek ve yeni ortaklıklar oluşturmak adına büyük bir önem taşıdığına inanıyoruz.

Umman'la ilişkilerimiz köklü dostluk bağlarına ve güçlü iş birliği temellerine dayanıyor. Geçtiğimiz yıl 1,4 milyar \$ dış ticaret hacmimiz vardı bu yılın ilk 9 ayında da yıllıklandırılmış olarak benzer bir tablo ile karşı karşıyayız. Hem ticaretimizi artırmak, hem de karşılıklı yatırım imkânlarından firmalarımızın yararlanması için, daha çok çalışacağımıza inanıyorum.

Aramızdaki ekonomik iş birliğimizi geliştirmenin önünü açacak bazı başlıkları kısaca paylaşacağım:

- Umman'ın hidrokarbon sektörüne bağımlılığını azaltarak ekonomisini çeşitlendirme vizyonu ülkemizin güçlü yönleriyle örtüşüyor. 30'a yakın sektörde ihracat yapan ülkemiz 600 milyar \$'a yaklaşan dış ticaret hacmi ile Çin ile Avrupa arasında en büyük üretim üssü haline geldi. Bu gücümüzü Umman'ın ekonomisini çeşitlendirme konusunda kullanmaya hazırız.
- Üretim üssü oluşumuzun haricinde dünyada 535 milyar dolarlık projeyi başarı ile yürüten ve dünyaca kendini kanıtlamış müteahhitlik firmalarımızın Umman'da gerçekleştireceği projelerde yer almasıyla iş birliğimizi artırabiliriz.
- Şahsen ben de bir tanesi Türkiye'nin en büyük KÖİ projelerinden biri olan otoyol olmak üzere enerji ve ulaştırma alanında kendi firmalarımla aktif bir iş insanı olarak Ummanlı firmaları da ülkemizin altyapıdan turizme, tarımdan sanayi ve hizmetlere sektörüne kadar sunduğu yatırım imkânlarından faydalanmaya davet ediyorum.

Mevcut ikili ilişkilerimizde yaşanan bir takım sorunların çözümü de ikili ticari ve yatırım ilişkilerimize önemli bir ivme kazandıracaktır. İzninizle kısaca onlardan bahsederek konuşmamı sonlandıracağım.

- Türkiye ve Umman'daki bankalar arasındaki işlemlerde yaşanan gecikmeler, ticaretimizin hızını ve verimliliğini olumsuz etkiliyor. Bu noktada, Umman bankalarının Türkiye'de şube veya temsilcilik açmasının, ticaretimize büyük bir ivme kazandıracığına inanıyoruz.

- Ayrıca, İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü (SMIIC) standartlarına uygun şekilde Türkiye Helal Akreditasyon Kurumu'ndan akredite olan belgelendirme şirketlerinin, Türk ve Umman otoriteleri tarafından karşılıklı olarak tanınmasının, hem ürün kalitesini hem de ticaret hızını artıracığını değerlendiriyoruz.
- Yemen'e yapılan ihracatta, ürünlerin ağırlıklı olarak Umman üzerinden sevk edildiğini biliyoruz. Ancak, ticaretin şekli gereği, bazı ödeme süreçlerinde yaşanan sıkıntılar halen ihracatçılarımız için bir zorluk teşkil ediyor. Bu konuda net düzenlemelerin ve bilgilendirmelerin yapılması, iş dünyamızın önünü açacaktır.
- Son olarak, gıda ürünlerimizde dönemsel ihracat kısıtlamaları nedeniyle pazar payımızı rakip ülkelere kaptırmaktan endişe duyuyoruz. Tavuk, zeytinyağı ve salça gibi ürünlerde yaşanan kısıtlamalar kaldırıldığında bile kaybedilen müşterileri geri kazanmanın zor olduğunu görüyoruz. Bu konuda daha hassas bir yaklaşım sergilenmesinin, hem Türkiye'nin hem de Umman ile ticaretimizin geleceği açısından kritik olduğunu düşünüyoruz.

Sözlerime Umman'dan bir atasözüyle son vermek istiyorum. **“Man jadda wajada, wa man zara'a hasada.”** (من جد وجد، ومن زرع حصد). **“Çabalayan bulur ve eken, biçer.”** anlamına geliyor.

Ekonomik ilişkilerimizi güçlendirmek için sabırla, daha çok çabalamaya ve yeni tohumlar ekeceğimize olan inancıyla, başta Umman Sultanı Sn. Haitham bin Tariq ve Sayın Bakanlarımız olmak üzere programa katılan ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Őimdi, Hazine ve Maliye Bakanımız Sn. Mehmet ŐimŐek sunumlarını yapacaklar. Buyurun Sn. Bakanım.

....

TeŐekkürler Sayın Bakanım. Őimdi de sözü Umman Ticaret, Sanayi ve Yatırım TeŐvik Bakanı Qais Mohamed al Yousef'a bırakıyorum.

...

TeŐekkürler Sayın Bakan. Sözü Ticaret Bakanımız Sn. Prof. Dr. Ömer Bolat'a bırakıyorum. Buyurun Sn. Bakanım.

...

Teşekkür ederiz Sn. Bakanım. KonuŐmalarını yapmak üzere Umman Sultanı Sn. Haitham bin Tariq'a sözü bırakıyorum.

...

Teşekkür ederiz Sn. Sultan.

YMT Moderasyon:

Őimdi, söz almak isteyen, her firmadan bir temsilcimiz, 1-2 dakikayı geçmeyecek Şekilde kendilerini tanıtarak, görüşlerini iletebilirler.

Türk tarafından 24 firmamız söz istemiŐ.

...

Toplantımızın verimli sonuçlar getirmesini diliyor, kapanıő konuőmalarını yapmak üzere sözü Ticaret Bakanımız Sn. Prof. Dr. Ömer Bolat'a bırakıyorum. Buyurun Sn. Bakanım.

...

Son olarak sözü Umman Sultanı Sn. Haitham bin Tariq'a sözü bırakıyorum.

...

Teşekkür ederiz Sn. Sultan.

Nail OLPAK

DEİK Başkanı